

K O N Ě

ČASOPIS CHOVATELŮ KONÍ

ROČNÍK
ČÍSLO 28
2 / 2024
ČERVENEC

Asociace svazů chovatelů koní České republiky

WWW.ASCHK.CZ

NÁRODNÍ HŘEBČÍN KLADRUBY NAD LABEM OTEVŘEL NOVÉ NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM KLADRUBSKÉHO HŘEBČÍNA	1
ZÁPADOČESKÁ PŘEHLÍDKA	2
XIX. VÝSTAVA MORAVSKÉHO TEPLOKREVNÍKA	6
PŘEHLÍDKA PLEMENNÝCH HŘEBCŮ DOLNÍ JELENÍ	10
JEDNI Z NEJLEPŠÍCH VOZATAJŮ SVĚTA ZAVÍTALI NA RUDOLFŮV POHÁR 2024	11
TLUMAČOVSKÁ ELEGANCE	12
DVA VÍKENDY V TLUMAČOVĚ – CHLADNOKREVNĚ	15
DÁNSKÉ KRÁLOVSKÉ ŠESTISPŘEŽÍ SOUČÁSTÍ DNE STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ	16
ŠKOLENÍ POSUZOVATELŮ CHLADNOKREVNÝCH KONÍ V ZH TLUMAČOV	18

ZH Písek ve spolupráci s Český teplokrevník, z. s. a ASCHK ČR, z. s. pořádají

FINÁLE KMK SKOKY 2024

30. - 31. 8. 2024 - AREÁL ZH PÍSEK

Podrobné informace naleznete na www.jezdectvi.org

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA TŘÍLETÝCH KLISEN ČT A KLISEN SE HŘÍBATY ČT 2024

1. 9. 2024 - AREÁL ZH PÍSEK

Podrobné informace naleznete na
www.ceskyteplokrevnik.cz a www.aschk.cz

Titulní fotografie:
Desetispřeží zapřažené do tvaru pyramidy
vedené Jiřím Nesvačilem juniorem.
Foto: Lucie Macáková

Koně časopis chovatelů koní

vychází 6x ročně

28. ročník, číslo 2
ČERVENEC 2024

předplatné na rok 2024: 300 Kč

vydává:
Asociace svazů
chovatelů koní ČR, z. s.
U Hřebčince 479, 397 01 Písek
IČO: 00551643
tel./fax: 382 210 644
mobil: 731 482 476
<http://www.aschk.cz>
e-mail: info@aschk.cz

Odborný garant:
doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc.

redakce:
Ing. Hana Civišová, Ph.D.
e-mail: redakce@aschk.cz

sazba a tisk:
Vltavín print v.o.s.
Budějovická 82
Týn nad Vltavou
e-mail: info@tiskarnavltavin.cz
www.tiskarnavltavin.cz

MK ČR E 24606

NÁRODNÍ HŘEBČÍN KLADRUBY NAD LABEM OTEVŘEL NOVÉ NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM KLADRUBSKÉHO HŘEBČÍNA

Rekonstrukce dvojice staveb, které tvoří funkční celek a jsou viditelné všem návštěvníkům Kladrub nad Labem, započala 8. listopadu 2022. Obě stavby byly v průběhu 20. století výrazně pozměněny necitlivými úpravami dle požadavků provozu hřebčína. Důraz byl kladem především na navrácení vzhledu z konce 19. století. Adaptací bývalých stájí (tzv. Marodestall) vzniklo v levém objektu nové návštěvnícké centrum národního hřebčína, které svojí atmosférou respektuje historický kontext stavby a zároveň díky příznivé dispozici představuje významný kvalitativní posun pro prezentaci památky návštěvníkům.

„Druhý objekt, bývalá kovárna s pozdně barokní částí, patří k nejstarším objektům v celém národním hřebčíně. Po polovině 20. století byla tato budova adaptována na vrátnici hospodářského dvora hřebčína, později využívána jako skladové prostory. Zde byly dispozice i účel ponechány stavu před rekonstrukcí,“ uvedl náměstek ředitele pro služby a správu majetku Martin Lacina.

Slavnostního otevření se dne 28. března 2024 zúčastnil mimo jiné náměstek ministra zemědělství ČR Milan Daďourek, náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Líněk a zástupce zhotovitele stavební společnosti BFK service, a. s., Martin Linhart. Po slavnostním přestřižení pásky měli pozvaní hosté možnost si celý objekt detailně prohlédnout a zhlédnout fotografie před a po rekonstrukci.

„Letošní rok se ponese v duchu oslav pěti let od zápisu na Seznam světového dědictví, 30 let od začátku spolupráce s dánskými královskými stáji, 20 let od začátku spolupráce se Švédskou královskou jízdni gardou a 150 let od poslední návštěvy kladrubského hřebčína císařem Františkem Josefem I. a jeho manželkou Alžbětou Bavorskou,“ dodal ředitel národního hřebčína Jiří Machek. Dále pozval přítomné hosty na další akce pořádané národním hřebčínem v roce 2024, jako například na Rudolfův pohár, Den starokladrubského koně nebo Kladruby naruby 2024.

Následovalo slavnostní zasazení solitéra buku lesního červenolistého v těsné blízkosti návštěvníckého centra, který bude tvořit dominantu přilehlého okolí. „Shluk buků červenolistých nalezneme na začátku krajinářského parku Mošnice, proto jsme se rozhodli právě pro tento druh stromu, abychom symbolicky propojili krajinu kladrubského hřebčína“ upřesnila vedoucí střediska Správa kulturní krajiny Jana Votrubová.

Mgr. Kristina Chaloupková
Národní hřebčín Kladruby nad Labem
Foto: Archiv autora

ZÁPADOČESKÁ PŘEHLÍDKA

Druhá březnová sobota patřila Jarní přehlídce plemenných hřebců západočeské oblasti. Svaz chovatelů koní Karlovarského a Plzeňského kraje ji připravil pod vedením Jaroslava Rédla ve Lhotce u Spáleného Poříčí.

Už 26 let se chovatelé a milovníci koní scházejí na oblastní přehlídce, aby si mohli prohlédnout nové i starší plemeníky. Počet hřebců působících v západních Čechách však klesá, což pořadateli ztěžuje sestavení bohatého chovatelského programu. V posledních letech tedy pan Rědl nabízí možnost prezentovat své plemeníky také držitelům hřebců z ostatních krajů. Přehlídka už není pouze chovatelskou záležitostí, její program se více zaměřuje na ukázky ježdění dětí.

PONÍCI V POČETNÍ PŘEVAZE

Přehlídku zahájilo spřežení klisniček welsh part-bred kočírované Vendulou Landmanovou. Obě klisny jsou pravidelně zapřahované. V loňském roce startovaly jak ve skokových, tak v drezurních soutěžích pod Martinou Landmanovou. **25/347 Zaria** je dcerou Zavala v. h. Enkershofa a **25/276 Francis** se narodila po hřebci Prigo's Frisbee.

Jako první se divákům při předvádění na ruce představili hřebci plemene shetland pony. Ryzák **2784 Kadov Ivy** (Eiger Izzard) patřil Ladislavě Zimlové z Plzně a narodil se u Lucie Kočovské. Paní Kočovská prezentovala ve Lhotce jeho otce, osmnáctiletého zasloužilého plemeníka **1948 Eiger Izzard** (Goodworth Bertie) a isabelu **2261 Blatoucha of Kadov** (Llanshiver Baggins). Shetlandští poníci se ještě představili v ukázce zápřeže šestispřeží, kterou připravil pan Kočovský z Bělčic.

Ze stanice hřebců v Třebčicích u Nepomuku přijeli na výstavu tři plemeníci v majetku Svatavy Richtrové. Českého teplokrevníka isabelu **2459 Pigmenta Kinského** (Lotar) doplnil welsh pony sekce B **2975 Astar Bery** (Avar) a welsh part-bred **2547 Tyron Bery** (Schoennbrunn Tygr). Zástupce stejné plemenné knihy WPB rovněž

přivezl ZH Písek a byl jím čtyřletý **3180 Hulst Curioso** (Coelenhage's Purioso). Díky manželům Blažkovým nechyběli ve Lhotce ani welsh pony sekce A. Hřebčín Trawel zde zastupoval nadějný tříletý bělouš **Trawel Alvin 87/874** (Trawel Legolas), šampion hříbat všech sekcí z roku 2021, a ryzák **2080 Redy Trawel** (Ysselvlieds Pride Of Heartsea). Trawel Redy je zařazen v AP a v letošním roce se po něm narodí už sedmý ročník hříbat. Příznivce welsh cobů sekce C tradičně nezklamala Michaela Pešíková. V Nemilkově má k dispozici vraníka **2851 Dafren Telynora** (Parvadean Recharge). Jen za první dva roky působení v chovu se po něm narodilo dvanáct hříbat.

1948 Eiger Izzard

2080 Trawel Redy

2089 Przedswit II MT-1

2203 Simon

2261 Blatouch of Kadov

Francis a Zaira

2393 Generale Galia VIII

2575 Marko

2547 Tyron Beri

OSTATNÍ PLEMENA

Dalším plemeníkem Plzeňska byl starokladrubský bělouš **2393 Generale Galia VIII** (Generale Elodia I). Ze stanice v Blovicích jej dovezl Václav Dufek. Hřebec se kromě spřežení pravidelně účastní jezdeckých ukázek za JK Úslavan Blovice. Pod sedlem jej mohli chovatelé zhlédnout například v doprovodném programu výstavy hříbat. Mezi méně obvyklými plemeny zaujali ve Lhotce dva plemeníci Quarter Horse v majetku Lenky Maršákové. Tím starším byl **2397 Win Royal Bonanza** (Dandys Jack Bonanza) působící v chovu od roku 2017. Roku 2019 se stal národním šampionem PRCZA. Druhým hřebcem byl jeho pětiletý syn bělouš **3036 Venas Sweet Marshal** působící v plemenitbě od roku 2022. Oba typičtí zástupci plemene působí na Marshall ranči v Javorné.

V Chřebřanech nedaleko Horšovského Týna chová paní Simona Holub Entlich karačájevské koně, kteří pocházejí z Ruska. Její zhruba třicetihlavé stádo v loňském roce posílil nový desetiletý hřebec

Orchan (Sereznyj 5), který pochází z Karačajevsko-Čerkeska. Orchan už závodil ve vytrvalostním ježdění a také byl v zemi původu využíván v chovu.

CHLADNOKREVNÍCI

Při předvedení na ruce zaujala kolekce českomoravského belgika. Ryzák **2575 Marko** (Magistr) přijel ze stanice v Hostokryjích, kde stojí u Václava Freimana. Hnědák **2809 Bady** (Bandita) působí na stanici Vesce u Radka Žáka. Nejmladší z kolekce, tříletý **3199 Maxim** (Markus), patřil Václavu Maršálkovi a stojí v Javorné. Velkou podporu diváků mají v oblasti koně plemene norik. Na přehlídce se sešli celkem čtyři. Dva z nich se přímo v oblasti narodili. **2704 Gatsby z Ostřetína** (Gambit) absolvoval zkoušky ještě pod jménem Blueberry Hill a patří ZH Písek. Druhým odchovancem oblasti byl **2203 Šimon** (Šumík) působící v na stanici ve Zdeslavi, který rovněž patří ZH v Písku. Radek Žák kromě hřebce ČMB přivezl ještě **2690 Nugiho ze Sukorad** (Nugát), příslušníka linie 1747 Neuwirt Diamant IX, který patří ZH v Tlumačově. Ve Vescích stojí druhou připouštěcí sezonu. Stejně dlouho působí na stanici Dubina u Pavla Ritticha poslední z kolekce norických plemenů **2799 Streit z Hvozdna** (Streit). Tento tmavý hnědák impozantních tělesných rozměrů pochází z linie 1350 Streiter Vulkan, má na svém kontě druhé místo z šedesátidenního testu.

TEPLOKREVNÍCI

Nově zakoupila Dagmar Becáničová hřebce **2089 Przedswit II MT-1** známějšího pod jménem **Pares**. Charakterní bělouš slouží jako učitel ve výcviku dětí, chodí v zápřeži i pod sedlem. Pro klisny akceptovatelné moravským teplokrevníkem působí v NH Stables v Nýřanech u Plzně. V rámci plemenné knihy CS využívají chovatelé v oblasti často černého hnědáka Romea. **2772 Romeo Van Het Rozenveld** (Leandro VG), stojí u své majitelky Pavly Tolarové na Vlčtejně. Letošní sportovní sezonu zahájil Romeo s novou jezdkyň Michalou Hanuščinovou.

2690 Nughi ze Sukorad

2784 Kadov Ivy

2851 Dafren Telynora

2799 Streit z Hvozdna

2975 Astar Beri

2809 Bady

Velmi významnou podporu západočeské přehlídky poskytuje pravidelně vedení Zemského hřebčince v Písku. Ing. Hana Stránská s Jakubem Štěrbou letos dovezli čtyři hřebce, kromě už zmíněného Gatsbyho a Hulst Curiosa byli v kolekci teplokrevníků prezentováni holštýni **2984 Li-Quite** (Livello) a **2978 Cantos** (Catoki). Pětiletý Li-Quite startuje v seriálu KMK, má titul vicešampiona čtyřletých. Zvítězil v testu hřebců plemenné knihy českého sportovního koně s výsledkem 8,46 bodu. Cantos v majetku Pavla Hladíka už dal syna v chovu jménem Cante Royal a v letošním roce má licenci rozšířenou také pro českého teplokrevníka. Zaměstnanec hřebčince Zdeněk Pícek rovněž na přehlídce pomohl Vítu Rédlovi s předváděním hřebců ostatních majitelů.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Součástí programu ve Lhotce byla doprovodná vystoupení. Valentina Tichá si připravila ukázkou reiningu, Denisa Neubauerová s hřebcem **Maximus Kinský** (Dubel) ukázala show zaměřenou na poslušnost. Drezurní „pas de deux“ předvedly juniorky Sára Davídková s valachem **80/365 Tango** (Diamante) a Vendula Fajfrlíková s klisnou **1/688 Mary Lou** (Beethoven). V ukázce na parkuru děti zaujala mistryně oblasti Karolína Hajšmanová v sedle valacha **Remember Me** (Lordanos) a Lukáš Šollar s klisničkou welsh part-breda **Lídou** (Angelis Angelo).

Martina Kůstková

3199 Maxim

Mary Lou

3036 Venas Sweet Marshal

Travel Alvin

3180 Hulst Curioso

2984 Li-Quite

XIX. VÝSTAVA MORAVSKÉHO TEPLOKREVNÍKA

Lebedov i loni přivítal účastníky svazové výstavy moravského teplokrevníka. Termín byl stanoven na 16. září 2023. Přihlášeno bylo celkem 44 koní, kteří byli rozděleni do sedmi kategorií.

Hodnotitelská komise pracovala ve stejném složení jako v předchozím ročníku: MVDr. Jaroslav Dražan, Ing. Jaroslav Richter a Ing. Roman Klos.

O fotodokumentaci se postarala Zuzana Hradilová.

Již tradičně výstavu otevírala oblíbená kategorie klisen s hříbaty, kde byla hodnocena pouze hříbata.

I. KATEGORIE – KLISNY S HŘÍBATY

Mohli jsme vidět kolekci tří hříbat po plemeníku North Star I MT/ Jenisej, dále dva Furiosy po hřebcích Furioso XVI MT/Čuk a Furioso V MT/Red Fernet, jednoho Przedswita po Przedswit XXI MT/Hetik a jedno hříbě po Sahib I MT/Sahib Kubišta. Hříbata se umístila v následujícím pořadí:

První místo získal hřebeček **North Star I MT-20/Ken** z matky Furioso I MT-4/Klaudie, kterého komise ohodnotila 7,8 bodu. Ken je souladný, bezodznakový, ušlechtilý hnědák, jehož chovatelkou i majitelkou je Iva Jiskrová.

North Star I MT-20/Ken

Druhou příčku obsadil hřebeček **Furioso XIV MT-8/Shark** z matky Sahib I MT-5/Rensia. Jeho hodnocení bylo 7,72 bodu. Hřebeček je v majetku Boženy Souškové, která je zároveň i jeho chovatelkou.

Třetí místo a hodnocení 7,65 bodu obdržel opět hřebeček, a to **Przedswit XXI MT-10/Celtic** z matky 81/55 Cirta, po Przedswit IV MT/Lukas. Chovatelem je Metoděj Richter a majitelkou Petra Příkrylová.

Furioso XIV MT-8/Shark

Przedswit XXI MT-10/Celtic

Na čtvrté příčce se umístila klisnička **North Star I MT-19/Silvie G** z matky Przedswit V MT-12/Svita G. Byla ohodnocena známkou 7,62 bodu. Chovatelkou i majitelkou klisničky je Jana Galatíková.

Páté místo náleželo opět klisničce, **Furioso XVI MT-4/Navara G** z matky North Star I MT-2/Nina G. Obdržela hodnocení 7,52 bodu. Chovatelkou i majitelkou klisničky je Jana Galatíková.

Na šestém místě s hodnocením 7,46 bodu skončil hřebeček **North Star I MT-18 Castelmoron G** z matky Catalin Caty G. Jeho chovatelem a zároveň majitelem je Petr Galatík.

Sedmé místo komise ohodnotila známkou 7,4 bodu a získal je hřebeček **Furioso V MT-4/Fernetto** z matky Regulus MT-1/Renesmé chovatelky a majitelky Boženy Souškové.

Kolekce hříbat byla velmi vyrovnaná a rozdíl mezi prvním a posledním hříbětem byl pouhé čtyři desetiny bodu.

II. KATEGORIE – HŘÍBATA ROČNÍ A DVOULETÁ

První místo si vybojoval dvouletý hřebeček **Przedswit XXII MT-8/Nugget** a vítězství to bylo vskutku impozantní, takřkajíc „o parník“, čemuž odpovídalo i hodnocení komise 8,45 bodu. Kromě bezchybného exteriéru hřebeček disponoval i výbornou mechanikou pohybu. Matkou Nuggeta je klisna 53/142 Navara po Przedswit Klam z plnokrevné Nawojky. Chovatelem hřebečka je Společnost chovatelů koní – MORAVA a majitelkou Magdalena Musilová.

Przedswit XXII MT-8/Nugget

Druhou pozici uhájila stejně jako loni teď už dvouletá klisnička **Furioso XIV MT-7/ Harmony** z matky Furioso VIII MT-1/Forhamy. Obdržela hodnocení 7,73 bodu. Chovatelem i majitelem je Jan Turnovec.

Třetí místo získal roční hřebeček **Przedswit XXXVII-6 SK Idun** z matky Gidran XVIII-3/Lenka a jeho hodnocení bylo 7,43 bodu. Chovatelkou i majitelkou je Ida Sedláčková.

Furioso XIV MT-7/ Harmony

Čtvrté místo náleželo ročnímu hřebečkovi **Shagya I MT-8/ Zbojník** z matky 49/204 Cera, po Przedswit Klam a jeho bodové hodnocení bylo 7,34. Jeho chovatelem je Marek Richter a majitelkou Martina Amálie Malíková.

Páté místo s rozdílem pouhé dvě setiny bodu, tedy 7,32 bodu, obdržel rovněž roční hřebeček, polobratr předchozího **Shagya I MT-1/Bandita** z matky 53/727 Jessy, po Przedswit X-61. Jeho chovatelem je Filip Richter a majitelkou Martina Amálie Malíková.

Šestou příčku obsadil dvouletý **Furioso XIV MT-6/Fox** z matky 52/262 Fazola, po Furioso III MT/F.XXI-24(NJ) a jeho hodnocení bylo rovných 7 bodů. Chovatelem i majitelem je Jan Turnovec.

Przewodnik XXXVII-6 SK Idun

Toto byla nejobtížnější hodnotitelná kategorie, protože rozdíl mezi ročními a dvouletými hříbaty může být velký, ale není třeba věšet hlavu, protože následující rok může být zase všechno jinak, stejně jako u vítězného Nuggeta, který byl jako roček na loňské výstavě vyhodnocen jako poslední.

III. KATEGORIE – TŘÍLETÍ KONĚ

Vítězem se stal **Przewodnik VIII MT-19/Jindřich G** z matky Przewodnik V MT-4/Jasněnka G. Jindřich je ušlechtilý hřebec s výrazným podílem plnokrevné krve v požadovaném typu a s velmi dobrou mechanikou pohybu. Komise ho ohodnotila známkou 7,86 bodu. Chovatelem je Petr Galatík a majitelem Hřebčín Galatík, z. s.

Przewodnik VIII MT-19/Jindřich G

Druhé místo a hodnocení 7,75 bodu získala klisna **Przewodnik XVIII MT-24/Ceina G** z matky Przewodnik IV MT-24/Ceina. Jejím chovatelem je Metoděj Richter a v současné době je v majetku Hřebčína Galatík, z. s.

Třetí příčku s hodnocením 7,68 bodu obsadila opět klisna, **Przewodnik XVIII MT-14/Lada G** z matky Przewodnik X MT-3/Lorda. Jejím chovatelem je Filip Richter a je v majetku Hřebčína Galatík, z. s.

Čtvrté místo náleželo hřebci **Tiznit MT-2/Radslav G** z matky

Przewodnik XVIII MT-24/Ceina G

Przewodnik XVIII MT-14/Lada G

Furioso MT-3/Rusalka G. Komise ho ohodnotila 7,36 bodu. Chovatelem je Jana Galatíková a majitelem Hřebčín Galatík, z. s.

Páté místo obdržel **Przewodnik XVIII MT-11/Sever G** z matky Przewodnik VI MT-8/Sára G. Jeho hodnocení bylo 7,29 bodu. Chovatelkou je Jana Galatíková a majitelem hřebčín Galatík, z. s.

IV. KATEGORIE – KLISNY ČTYŘLETÉ

První pozici vybojovala klisna **Furioso XIV MT-4/Ruby G** z matky 60/276 Ruby, po Furioso XV-Top./Honor. Její hodnocení bylo 7,89 bodu. Chovatelem klisny je společnost G3, s. r. o., a majitelkou Vendula Řihošková.

Stříbrnou příčku s hodnocením 7,88 bodu získala klisna **Przewodnik V MT-18/Pepi** z matky 57/694 Petty, kterou od vítězky dělila pouhý setina bodu. Chovatelkou i majitelkou klisny je Jana Burešová.

Třetí místo náleželo klisně **Przewodnik V MT-17/Cesmína G** z matky Furioso VI MT-4/Catarina G. Její hodnocení bylo 7,64 bodu. Chovatelem klisny je společnost G3, s. r. o., a majitelkou Jana Galatíková.

Čtvrtá skončila klisna **Gidran IV MT-3/Stella** z matky Sahib I MT-3/Sachmet a od komise obdržela známku 7,62. Od předchozí klisny ji tak dělily pouhé dvě setiny bodu. Chovatelkou i majitelkou klisny je Ilona Polešenská.

Furioso XIV MT-4/Ruby G

Przewodnik V MT-18/Pepi

Przedswit V MT-17/Cesmína G

Páté místo obsadila klisna **North Star I MT-9/Nefrit** z matky 58/520 Forta, po Furioso XIX-1/Felix a od předchozí klisny ji opět dělily jen dvě setiny bodu. Nefrit tak obdržela hodnocení 7,6 bodu. Chovatelkou i majitelkou klisny je Božena Soušková.

Šesté místo a hodnocení 7,52 bodu získala klisna **Przedswit XVIII MT-5/Sagita** z matky 69/809 Salome, po North Star XI (Nor). Chovatelkou klisny je Růžena Lavičková a majitelkou Veronika Jiříčková.

Rovněž kategorie čtyřletých klisen byla velmi vyrovnaná a první a poslední klisnu od sebe dělilo pouhých 37 setin bodu.

V. KATEGORIE – KLISNY STARŠÍ

První místo a třetí vítězství v řadě vybojovala **Furioso VIII MT-2/Fanhally** z matky 70/730 Fantazie, po Furioso XIX-1/Felix. Tato ušlechtilá klisna v požadovaném typu disponovala výbornou mechanikou pohybu. Tomu odpovídalo i hodnocení 8,21 bodu. Chovatelkou i majitelkou klisny je Božena Soušková.

Druhé místo náleželo klisně **Przedswit VIII MT-7/Galina G**

Furioso VIII MT-2/Fanhally

z matky 67/19 Gita, po Przedswit XXIII MT/Przedswit Rufa. Byla ohodnocena 7,96 body. Chovatelem klisny je Petr Galatík a majitelkou Jana Galatíková.

Przedswit VIII MT-7/Galina G

Furioso XII MT-3/Piriska

Třetí místo a hodnocení 7,75 bodu získala klisna **Furioso XII MT-3/Piriska** z matky Poduška, po Przedswit I MT/Przedswit mirosławský. Chovatelem klisny je KVATRO-EKOSTATEK a majitelem BIOGRUNT, s. r. o.

Čtvrtou pozici obsadila klisna **Furioso VI MT-4/Catarina G** z matky 81/14 Catlin R, po Catalin I MT/Catalin IV-33 se ziskem 7,57 bodu. Chovatelem klisny je Petr Galatík a majitelem společnost G3, s. r. o.

Páté místo a hodnocení 7,36 bodu si odnesla klisna **81/31 Axina** z matky Przedswit XIX-4/Amanda. Chovatelem i majitelem klisny je František Majíček.

O šesté místo se dělily dvě klisny se stejným bodovým ohodnocením, a to 7,32 bodu. Byly to **81/39 Fernetka** z matky Przedswit XXII-4/Fantagiro chovatelů Petry Vymětalíkové a Libora Krčmáře, majitelkou je v současné době Petra Vymětalíková, a **Przedswit VI MT-8/Sára G** z matky 58/437 Svita, po Przedswit XIII K, chovatelem je společnost G3, s. r. o., a majitelkou Jana Galatíková.

VI. KATEGORIE – VALAŠI

Vítězem se s hodnocením 7,84 bodu stal **Przedswit VIII MT-17/Augustýn G**, z matky Catalin XI-26 SK/Aljaška. Tento ušlechtilý valach v dobrém typu zaujal komisi výbornou mechanikou pohybu

Prędswit VIII MT-17/Augustýn G

Prędswit V MT-15/Simon G

v klusu. Chovatelkou je Jana Galatíková a majitelem Petr Galatík.

Druhé místo získal **Przedswit V MT-15/Simon G** z matky Przedswit VI MT-8/Sára G. Jeho hodnocení bylo 7,61 bodu. Chovatelkou Simona je Jana Galatíková a majitelem Petr Galatík.

Třetí místo s hodnocením 7,5 bodu obsadil **Gidran Tim G** z matky 58/343 Bobina po Furioso XVI-Mot. Jeho chovatelem je Milan Novák a majitelem Petr Galatík.

Gidran Tim G

Čtvrté místo a hodnocení 7,36 bodu náleželo valachovi **Dahoman I MT-6/Jaromír G**, z matky Przedswit V MT-4/Jasněnka. Chovatelem i majitelem Jaromíra je Petr Galatík.

VII. KATEGORIE – PLEMENNÍ HŘEBCI

Furioso XVI MT/Čuk

První místo vybojoval plemenný hřebec **Furioso XVI MT/Čuk** z matky 79/245 Watany, po Shagya I MT/Shagya IV-CZ/Wanad. Tento elegantní hřebec v požadovaném typu s dobře vyjádřeným pohlavním výrazem, korektního fundamentu s výbornou mechanikou pohybu byl komisí ohodnocen známkou 8,25 bodu. Chovatelem Čuka je Čeněk Krybus a je v majetku Zemského hřebčince Tlumačov.

Druhé místo a hodnocení 8,11 bodu si

odnesl **Przedswit XXIV MT/Celestýn G** z matky Furioso VI MT-4/Catarina G. Chovatelem i majitelem hřebce je Petr Galatík.

Třetí místo patřilo již devatenáctiletému hřebci **North Star I MT/Jenisej** z matky 256 Furioso XVIII-2. Obdržel hodnocení 7,86 bodu.

Przedswit XXIV MT/Celestýn G

North Star I MT/Jenisej

Jeho chovatelem je Slavomír Magál a majitelem Hřebčín Tasov.

Čtvrté místo obsadil polokrevný hřebec **Regulus I MT/Romulus uhříčický** z matky Furioso XVIII-26/Firefly, kterého komise ohodnotila stejně jako třetího Jeniseje, tedy 7,86 bodu, ale Jenisej dostal lepší hodnocení za typ. Chovatelem Romula je Bohumír Soušek a majitelem Petr Galatík.

Páté místo komise přisoudila hřebci **Przedswit XVII MT/Jáchym G** z matky 70/776 Jíva, po Furioso jílovský a ohodnotila ho 7,68 bodu. Jeho chovatelem i majitelem je Petr Galatík.

Šesté místo a stejný počet bodů, tedy 7,68, získal **Scyris I MT/Scyris G** z matky Catalin Caty G, po Catalin I MT/Catalin IV-33. Jeho chovatelem i majitelem je Petr Galatík.

Na závěr byli vyhodnoceni šampioni výstavy v kategorii hřebců i klisen. Šampionem výstavy v kategorii hřebců se stal **Furioso XVI MT/Čuk** a jako šampionka klisen byla stejně jako loni vyhodnocena klisna **Furioso VIII MT-2/Fanhally**.

Chtěli bychom poděkovat všem chovatelům i majitelům, kteří své svěřence přivedli a mnohdy i předvedli. Poděkování patří také mladému týmu jezdců a v tomto případě i ochotných předváděčů, kteří zaskočili za ty dříve narozené a předvedli jejich svěřence. Jako vždy je třeba poděkovat Petru Galatíkovi a celému jeho

Furioso XVI MT/Čuk

6Furioso VIII MT-2/Fanhally

týmu za přípravu areálu, což nebylo úplně jednoduché, protože den předtím proběhly zkoušky klisen a musel se rozebrat drezurní obdělák a také skoková řada. Samozřejmě děkujeme komisi, která se sjela z Čech i Moravy, fotografce a rovněž všem členům svazu, kteří neváhali přiložit ruce k dílu. Atmosféra byla přátelská a pro tentokrát nám přálo i počasí.

Marie Urbanová
Foto: Zuzana Hradilová

PŘEHLÍDKA PLEMENNÝCH HŘEBCŮ DOLNÍ JELENÍ

V Hřebčíně mezi lesy proběhla v sobotu 13. dubna přehlídka plemenných hřebců a účast byla neuvěřitelná. Tato akce bude letos pravděpodobně největší přehlídkou chladnokrevných plemenů.

Bylo předvedeno 33 chladnokrevných hřebců (viz Seznam předvedených hřebců), z toho třináct hřebců plemene českomoravský belgický kůň, dvanáct českých noriků a šest slezských noriků, navíc přijel i pár zahraničních chladnokrevných hřebců, konkrétně percheron Luigi de Vic a vlámský kůň Amir van den Horst. Tuto kolekci tažných koní uzavřeli dva hřebci českého teplokrevníka – 1558 Galandro ZH a 2805 Le Patron. Celkem tedy bylo předvedeno 35 plemenných hřebců.

Chladnokrevní plemenci se ukázali v zápřeži hned na zahájení a poté i na odpolední přestávce. A je nutno uznat, že kočí se vůbec nešetřili, takže vedle dvojspráží mohli diváci vidět i čtyřspráží.

Hřebci byli tradičně předváděni na ruce v kroku a klusu, doprovázeni podrobným komentářem o jejich původu, mírách, úspěších, potomcích a pracovním využití. České noriky představovala Ing. Alžběta Matušková a představení slezských noriků a českomoravských belgiků se ujal už zkušený komentátor Ing. Radko Novotný.

Na přehlídce se sešlo pět otců se svými syny, kteří se také uplatňují v plemenitbě. V části ČMB tak bylo možno vidět dva páry – 1727 Bandita a syn 2809 Badya 1953 Kuba a syn 2447 Kurt. Mezi noriky byly taktéž dva dvougenerační páry – 2450 Rapan a syn 3045 Radegast, následování hřebci 1445 Streit a 2799 Streit z Hvozdna. Mezi slezskými noriky se sešel jeden otec se synem, a to 2442 Habr s 3065 Honzíkem. Chovatelé tak mohli vidět nejen plemeníky samotné, při-

padně ukázkou jejich práce, ale i hlavní devizu plemeníka, jímž bezesporu je úspěšné potomstvo, které bylo zařazeno do plemenitby.

Je již tradicí, že Hřebčín mezi lesy oceňuje významné osobnosti v oblasti chovu chladnokrevných koní. Letos byla rozdána tři ocenění a s gratulacemi si pohár odnesli Ing. Radko Novotný, Pavel Kaluža a Vojtěch Tomek, za nějž pohár převzala dcera Ludmila Hrušková.

Veliké poděkování patří týmu Hřebčína mezi lesy v čele s Josefem Hradcem a Mgr. Leonou Málkovou, nejen za profesionální organizaci, hladký průběh celého dne a zázemí v krásném areálu Hřebčína mezi lesy, ale i za zajištění úctyhodného počtu předvedených koní. Velmi děkujeme také kočím J. Borůvkovi, J. Hradcovi, R. Komendovi, L. Musilovi a P. Nývltovi a všem předváděčům, ošetřovatelům a ostatním, kteří přiložili ruku k tak rozsáhlému dílu.

Seznam předvedených hřebců

ČMB	SN	N
2331 Aramis jakubovský	2909 Bigor	2585 Glenn
2200 Barman	1952 Galvas	2449 Nanuk
1727 Bandita	2442 Habr	2701 Noddy
2576 Blesk makovský	3065 Honzík	2690 Nugi ze Sukorad
1953 Kuba	2697 Nix	3045 Radegast
2447 Kurt	2703 Rango	2450 Rapan
3059 Mary vrbický		2804 Spartakus
3058 Matys		1445 Streit
3191 Palmer		2799 Streit z Hvozdna
2811 Pluto		1705 Šumík
3060 Sabor z Lipský		2443 Venouš
2695 Svatoslav blšanský		2318 Wendelín

Monika Svěchotová

Fakulta zemědělská a technologická Jihočeské univerzity

Ing. Alžběta Matušková

Agronomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně

Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.

Foto: Ing. Hana Candrová

Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.

Zleva 2443 Venouš a 2318 Wendelín; 2447 Kurt a 2811 Pluto; 1727 Bandita a 2331 Aramis jakubovský

2449 Nanuk předvádí Patrik Šandor

2450 Rapan předvádí Zdeněk Pícek

Kočí Josef Hradec, 3045 Radegast (náruční) a 2804 Spartakus (podsední), ocenění Pavel Kaluža, Ludmila Hrušková a Ing. Radko Novotný

Vzadu 2809 Badya předvádí Zdeněk Pícek, vpředu 1727 Bandita předvádí Petr Nývlt

JEDNI Z NEJLEPŠÍCH VOZATAJŮ SVĚTA ZAVÍTALI NA RUDOLFŮV POHÁR 2024

Devatenáctý ročník mezinárodních závodů spřežení Rudolfův pohár započal přesně v den, kdy slaví svátek Rudolf, tedy 17. dubna, a trval až do 21. dubna 2024. Sto deset závodníků z šestnácti zemí světa absolvovalo v pěti soutěžních dnech drezuru, maraton a překážkovou jízdu spřežení.

„Jezdci čtyřspřeží z nejužší světové špičky, jako například Boyd Exell z Austrálie, Dries Degrieck z Belgie, Michael Brauchle z Německa nebo Koos de Ronde z Nizozemí přilákali nemalé množství návštěvníků,“ uvedla ředitelka závodů Dominika Otípková.

Celkové vítězství v kombinované soutěži všech tří disciplín, drezury, maratonu a parkuru, si v královské kategorii čtyřspřeží 4* WcupQ z Kladruhu nad Labem, stejně jako v loňském roce, odvezl favorizovaný vozataj Boyd Exell z Austrálie. Stříbro vybojoval nizozemský reprezentant Koos de Ronde. Bronzovou příčku obsadil rakouský závodník Daniel Schneiders. Na skvělém pátém místě se umístil český jezdec Radek Nesvačil. Reprezentant národního hřebčína Jiří Nesvačil junior, který zapřáhá čtyřspřeží starokladrubských běloušů, se v konkurenci třiceti startujících spřežení umístil na šestnáctém místě.

V kategorii čtyřspřeží hostil národní hřebčín poprvé ve své historii i týmovou soutěž CAIO4*- H4 WcupQ. Tu, po všech třech disciplínách, ovládl australský tým s Boydem Exellem a Torem van der Bergem, druhý byl tým Německa, třetí byli Belgičané. Tým z České republiky s Jiřím Nesvačilem juniorem, Radkem Nesvačilem a Petrem Novákem se umístil na celkovém pátém místě.

Závodníci z Německa v celkovém součtu obsadili hned prvních šest míst kategorie dvojspřeží pony 3*, zvítězil Sven Böcking. V kategorii jednospřeží 3* nejméně trestných bodů nasbíral rakouský reprezentant Alexander Bösch. V nejméně početné kategorii dvojspřeží 2*, v níž byla přihlášena pouze dvě spřežení, zvítězil český závodník Michal Žák, který držel prvenství po celou dobu závodů. Stejně se dařilo polské reprezentantce Weronice Kwiatek v kategorii jednospřeží 2*. Za národní hřebčín startovala v této kategorii také Kateřina Neumannová, jež se umístila na celkovém sedmém místě. Konečné patnácté místo v kategorii dvojspřeží 3* si z Kladruhu nad Labem odváží do Slatiňan další reprezentant národního hřebčína Vladimír Moudrý. V této soutěži zvítězil německý závodník Lars Schwitte.

Záštitu nad akcí převzali hejtmán Pardubického kraje Martin Netolický a ministr zemědělství Marek Výborný, který se osobně zúčastnil nedělního programu a závěrečného dekorování. Akce se konala za finanční podpory Národní sportovní agentury. Další významnou akcí národního hřebčína bude dne 14. září zábavně rodinné odpoledne Kladruhy naruby, na kterém národní hřebčín předvede rekordní zápřeh čtyřiadvacetispřeží.

Mgr. Kristina Chaloupková
Národní hřebčín Kladruhy nad Labem
Foto: Archiv autora

TLUMAČOVSKÁ ELEGANCE

Přehlídky plemenných hřebců bývají nejen podívanou pro chovatele, ale i rájem fotografů k zachycení energičnosti a akčnosti plemeníků. Nejinak tomu bylo i na letošní přehlídce plemeníků v ZH Tlumačov. Kromě chovatelského předvedení zaměstnanci hřebčince pro diváky připravili řadu povedených ukázek. Pojďme nechat vyprávět fotografie o atmosféře akce.

Více o hřebcích ZH Tlumačov na <https://www.hrebcevec-tlumacov.cz>

Čtverylka

Generale Pastorella VII

Cascal

Ředitel Ing. Ondřej Mamica

Compagnero RS

Azur z Lipský

Christ

Lantar

Lord Rosario

Chladnokrevné spřežení

Matrix

Sacramoso Mantova X

Noowanda Semilly

Skoky Cornet Cassini HF

Oscar des Fontaines

Venouš

Rapan

Marek

Steibrig

Zahájení

DVA VÍKENDY V TLUMAČOVĚ – CHLADNOKREVNĚ

V sobotu 9. března se v Tlumačově již podruhé konal na oslavu MDŽ Pohár žen s chladnokrevnými koňmi. Letošní ročník sice nebyl tak bohatě obsazen jako loňský, naproti tomu ale přibyla soutěž dětí a v konečném součtu se bylo na co dívat. Dvoukolové vozatajské soutěže o devíti překážkách se zúčastnily čtyři děti ve věku do 14 let. Čtvrté místo obsadila teprve desetiletá Sylvie Svobodová s plemenným hřebcem ČMB 1960 Barbarem z Petrova. Pro třetí místo si dojel Lukáš Vamborský s dvanáctiletou norickou klisnou 36/631 Lagy ze stáje Dolní Jelení. Druhé místo vybojovala Lucie Lichnovská s norickým plemenným hřebcem 2601 Zero Vrbickým, která přijela z Rybí u Nového Jičína. A vítězkou této kategorie se stala Tereza Zbranková se slezskonorickou klisnou 67/583 Astrou z Klokočova.

V samotném Poháru žen startovalo deset závodnic, některé dorazily až z jihu Čech. Závodnice absolvovaly opět dvoukolový vozatajský parkur, tentokrát o dvanácti překážkách, který byl oproti dětské soutěži také technicky náročnější. Až na výjimky byly jízdy poměrně vyrovnané. Viktorie Kvasníková s hřebcem 1960 Barbarem předvedla při své premiéře dvě vyrovnané jízdy a připsala si tak páté místo v této soutěži. Čtvrté místo svým velmi vyrovnaným a kultivovaným výkonem vybojovala soutěžící z jižních Čech Ludmila Hrušková s klisnou Lucernou. O první tři umístění se v poměrně dost těsném časovém souboji podělila teprve náctiletá děvčata. Třetí příčku vybojovala Tereza Zbranková s 67/583 Astrou v čase 1:44,47. Pouze o dvě sekundy rychlejší (1:42,00) byla Kristýna Váňová, které patří místo druhé. Tato závodnice s klisnou 67/585 Bonetou předvedla v druhém kole nejrychlejší jízdu celé soutěže (00:39,72) a nebyť chyby z kola prvního, kdy si spletla kurz a sama se tak připravila o cenné sekundy, jistě by sahala po vítězství. To nakonec ukořistila její stájová kolegyně Tereza Lysácková taktéž s 67/585 Bonetou v celkovém čase 1:40,31. První dvě místa tedy putovala do stáje Luboměř, jež tímto úspěchem navázala na velice úspěšnou loňskou sezonu, ve které se jí podařilo vybojovat celkem čtyři mistrovské tituly.

Vedení hřebčince se tento způsob oslavy MDŽ zalíbil a byla zde nastíněna myšlenka rozšíření soutěže také o teplokrevné speřezní. V příštím roce se tak třeba setkáme v podstatně větším počtu.

Následující sobotu 16. března proběhla dnes už tradiční přehlídka plemenných hřebců, kdy dopolední program byl věnován chladnokrevným plemenům. Z 31 původně přihlášených hřebců se z různých důvodů sedm odhlásilo, předvedeno jich tedy bylo 24. Jako první byla předvedena kolekce osmi hřebců českomoravského belgika, z nichž šest je v majetku ZH Tlumačov, jeden v majetku ZH Písek a jeden v soukromém vlastnictví. Kolekce byla velmi vyrovnaná.

Tentokrát jsme měli příležitost prohlédnout si také plemenné hřebce zahraničních plemen, které na místo dovezla Farma Heraldice, jež je v chovu chladnokrevných koní začátečníkem. Chovatelé tak měli možnost porovnat naše plemena s percheronem, koněm flámským a švédským ardenem. Kolekce zahraničních plemen byla příjemným zpestřením.

Český norik zde měl zastoupení v podobě tří hřebců. Bohužel z pracovních důvodů nemohla přijet majitelka největšího soustředěného chovu ČN v České republice Zuzana Juránová z Lomnice u Rýmařova. Přesto jsme byli rádi za předvedení dvou soukromých a jednoho státního hřebce.

Nejobsáhlejší byla pak kolekce slezskonorická, která čítala deset plemenných hřebců, z nichž šest je v majetku ZH Tlumačov. V rámci této kolekce jistě stojí za zmínku dnes již třidvacetiletý hřebec 2910 Biskup, který byl především díky péči svého držitele Mojžíra Kubíčka ze Staměřic předveden ve více než dobré formě. Byli zde předvedeni také velmi mladí hřebci 3062 Niro, 3061 Sedros a 3066 Steibrig a lákali tak chovatele, aby jim dali chovatelskou příležitost. Hřebci 30620 Niro a 3061 Sedros byli následně předvedeni také v zápleži pod vedením jejich držitele Pavla Reichla z Dolního Benešova. V rámci přehlídky se také dostalo gratulace dlouholetému držiteli plemenných hřebců panu Janu Kartusovi k jeho 74. narozeninám.

V polední pauze měli diváci příležitost rozhlédnout se po stájích hřebčince nebo navštívit přednášku o výživě chovných klisen paní MVDr. Hany Dočkalové.

Následoval bohatý odpolední program, který patřil teplokrevným plemenům.

Touto cestou děkuji ZH Tlumačov za součinnost a možnost uspořádání těchto akcí.

Za SCHCHK Jana Nováková

DÁNSKÉ KRÁLOVSKÉ ŠESTISPŘEŽÍ SOUČÁSTÍ DNE STAROKLADRUBSKÉHO KONĚ

V sobotu 25. května uspořádal Národní hřebčín Kladruby nad Labem již 7. ročník Dne starokladrubského koně. „Galaprogram na nádvoří hřebčína byl především oslavou výročí 5 let od zápisu Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem na Seznam světového dědictví UNESCO a výročí 30 let od začátku spolupráce s dánskými královskými stájemi,“ uvedl ředitel národního hřebčína Jiří Machek.

Celodenní program zahájila na nádvoří hřebčína v deset hodin tradiční půlhodinová chovatelská ukázka starokladrubských koní. V jedenáct hodin přivítal ředitel národního hřebčína Jiří Machek císaře Františka Josefa I., od jehož poslední návštěvy letos uplyne 150 let. Císař dorazil i se svou manželkou Alžbětou Bavorskou ve slavnostním kočáře taženém osmispřežím starokladrubských běloušů.

Hlavní program na nádvoří kladrubského hřebčína symbolicky odstartoval ve třináct hodin úder zvonu kostela sv. Václava a Leo-

polda. Více než dva tisíce přihlížejících návštěvníků mělo možnost zhlédnout patnáct vystoupení, v rámci kterých bylo prezentováno přes jedno sto koní. Po slavnostním zahájení následoval kočárový rej s ukázkami šesti různých typů zápřeže. Nechyběl divácky atraktivní pushball v podání žáků Střední školy chovu koní a jezdeckví v Kladrubech nad Labem, dámy v sedle či předvedení stáda starokladrubských klisen s letos narozenými hříbaty. Jediněčná byla i čtyřylka kočárů k 5. výročí zápisu na Seznam světového dědictví. V nabitém programu byl vyhrazen čas i pro křest knihy „Starokladrubští

koně v královských službách" autorů Nielse Randlřva, Ole Franka Mortensena a Dalibora Gregora. Ti ji pokřtili spolu s ředitelem národního hřebčína Jiřím Machkem a velvyslancem Dánského království Sřrenem Kelstrupem.

Své jezdecké umění předvedli také hosté ze zemských hřebčinců v Písku a v Tlumačově ve vystoupení s názvem „Mini maxi“ nebo „Jump and drive“. Hosté z maďarského hřebčína Szilvásvárad přijeli s ukázkou uherské zápřeže pětispřeží. „Jedním z vrcholů programu bylo předvedení šestispřeží z dánských královských stájí, které diváci mohli vidět hned dvakrát, nejdříve s kočárem D'Aumont a později se zlatým svatebním kočárem“, dodal náměstek ředitele Jaroslav Pavel. Závěrečným bodem hlavního programu bylo desetispřeží zapřažené do tvaru pyramidy vedené Jiřím Nesvačilem jun.

V průběhu dne byl významným osobnostem také udělen stříbrný odznak Národního hřebčína Kladruby nad Labem. Ocenění získal bývalý zaměstnanec hřebčína Ladislav Chmelař, dánský královský podkoní Niels Randlřv a dlouholetý chovatel starokladrubských koní Tomáš Barták.

Den starokladrubského koně po skončení hlavního programu na nádvoří pokračoval koncertem v kostele sv. Václava a Leopolda.

Záštitu nad Dnem starokladrubského koně převzali ministr zemědělství Marek Výborný, Ministerstvo kultury a hejtman Pardubického kraje Martin Netolický.

Mgr. Kristina Chaloupková
Národní hřebčín Kladruby nad Labem
Foto: Lucie Macáková

ŠKOLENÍ POSUZOVATELŮ CHLADNOKREVNÝCH KONÍ V ZH TLUMAČOV

Bezmála čtyřicet zájemců se 6. března sjelo do ZH Tlumačov na školení posuzovatelů chladnokrevných koní pořádané SCHCHK a SCHČMBK, aby si sjednotili a ujasnili pohled na stavbu koňského těla a pohybového aparátu. Rolí školitele přijal pan Ing. Petr Rydval, který se posuzování koní věnuje téměř 20 let a pracuje jako konzultant Equiservisu. Po úvodním zahájení a seznámení s programem a časovým harmonogramem se mohlo začít.

Nejdříve Ing. Petr Rydval připomněl historický vývoj plemene českomoravský belgický kůň. Zmínil jednotlivé etapy chovu plemene, zejména v souvislosti s pracovním využitím v dané době. Právě ono určovalo požadavky na stavbu těla, zejména hmotnost a výkonost koní. Ty se časem měnily, až do dnešní doby. Chovným cílem je chladnokrevný kůň dospívající ve třech letech, středního čtvercového rámce s dobrým osvalením, suchým fundamentem. Pracovitý a dobře ovladatelný kůň přiměřeného temperamentu, bez charakterových vad, dobře krmitelný, pohyblivý s chody odpovídajícími užitkovému zaměření plemene. Menší ušlechtilá hlava mírně štičiv v profilu, s živým okem, kratší vysoko nasazený krk, mírně strmá a středně dlouhá lopatka, hluboký a prostorný hrudník, kratší středotrupí, s dobrou horní linií, kratší pevná bedra, mohutná, dlouhá, široká, mírně skloněná a štěpená zád. Fundament suchý, kostnatý, klouby výrazné, spěnka kratší a pružná, kopyta pevná a prostorná.

Historii vzniku plemene slezského norika popsal Ing. Ivan Petrtýl. Právě jeho otec sehrál velkou roli v chovu slezského norika. SN byl vyšlechtěn v oblasti Slezska. Výchozí klisní materiál byl značně různorodý, nejlépe navazovali noričtí hřebci na krev norfolckou a orientální. Slezští chovatelé dokázali vytvořit pozměňovacím křížením importovaných norických hřebců rakouské a později v menší míře i bavorské provenience s domácími klisnami a cílevědomou plemenitbou svého slezského koně adaptovaného na místní podmínky. Chovným cílem je chladnokrevný kůň dospívající v pěti až šesti letech stáří, s dobrým osvalením. Pracovitý a dobře ovladatelný kůň přiměřeného temperamentu, dobrého charakteru, pohyblivý s prostornými chody. Hlava suchá, ušlechtilá s oválnou očnicí, možný mírný klabonos, krk středně vysoko nasazený, přiměřeně dlouhý, klenutý, často s méně výrazným kohoutkem, dobře úhlovaná lopatka umožňující prostorný chod, hrudník středně hluboký, široký, oválný, středně dlouhý. Delší, pevný dobře s bedry vázaný hřbet, středně dlouhá, dobře vázaná pevná bedra, mohutná, delší skloněná, široká a silně osvalená zád, s náznačkou šavlovitého postroje pánevních končetin. Fundament suchý, kostnatý, klouby a šlachy výrazné, suché. Přiměřeně dlouhé a správně úhlované spěnky. Kopyta pevná, pružná a dobře utvářená.

Poté Ing. Petr Rydval představil publikaci Chov koní, popis, posuzování, šlechtění. Autorem je doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc., a vydala ji ASCHK ČR, z. s., Písek. Je zaměřena na informace souvisejícími se základními chovatelskými znalostmi nutnými pro šlechtitelské zásady v chovu koní. Podrobně je charakterizováno utváření jednotlivých tělesných partií a je upozorněno na vady, které se u koní objevují. Samostatnou část tvoří lineární popis zevnějšku koní včetně podrobné metodiky popisu a jeho praktického využití ve šlechtění koní. Podrobně je rozebrána mechanika pohybu koně jako jeho

základní předpoklad úspěšného využití. Lineární popis představuje vyjádření utváření daného znaku pomocí 1 až 9 bodů v rámci možných biologických extrémů. Je v něm zahrnuto těchto 22 znaků: typ, rámec, ušlechtilost, délka krku, nasazení krku, délka kohoutku, délka hřbetu, tvar hřbetu, délku beder, tvar beder, délka zádě, sklon zádě, lopatka, přední spěnka, přední kopyto, postoj zadních končetin, zadní spěnka, zadní kopyto, šířka těla, tvar zádě, prostornost kroku, prostornost klusu. Současně s popisem zvířete se označí odchylky tělesné stavby. Celkem je možno označit 69 vad. Označují se pouze v případě jednoznačného výrazného projevu. Celkové hodnocení čtyř výsledných charakteristik užitkového typu, zevnějšku a mechaniky pohybu je důležité pro zařazení koně do kategorie Plemenné knihy daného plemene.

Podrobným seznámením s jednotlivými body lineárního popisu skončila teoretická část školení posuzovatelů. Následoval přesun do kryté jízďárny, kde proběhla praktická část. Předvedeny byly klisny ČMB 64/43 Asírie (maj. Jaroslav Mancl), 64/41 Antonína-H (maj. Kateřina Husaříková) a 67/189 Barbara (maj. Alois Petřík), klisny SN 67/686 IRA (maj. Pavla Pavlíková) a 67/951 Naren (maj. David Šíma) a valach SN 72/82 Ramon (maj. David Šíma).

Zde si mohl každý vyzkoušet lineární popis daného koně. Následné společné vyhodnocení ukázalo různé pohledy na koňské tělo. Ing. Petr Rydval vysvětloval jednotlivá hodnocení dříve zmíněných 22 znaků. Odpovídal na otázky a zdůvodňoval udělenou známku daného znaku. Posouzením všech šesti koní byla ukončena praktická část. Přestávka na oběd posloužila zejména ke sdělení poznatků z praktického posuzování, ale i přátelským rozpravám. Zhodnocení setkání posuzovatelů koní ve školicí místnosti bylo závěrečnou tečkou za velmi užitečným a příjemně stráveným dnem.

Poděkování patří panu Ing. Petru Rydvalovi za ochotu aktivně se zúčastnit a přenést svoje zkušenosti a poznatky ze své bohaté praxe, ZH Tlumačov za poskytnutí prostor, majitelům koní za předvedení. SCHCHK za uspořádání a všem za bezproblémový a kamarádský průběh akce.

Josef Perníčka
Foto: Archiv autora

